

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 4 april 2019*

”Överklagande – Personalmål – Europeiska investeringsbankens (EIB) personal – Sexuella trakasserier – Utredning inom ramen för programmet *Dignity at work* – Avslag på ett klagomål avseende mobbning – Talan om ogiltigförklaring av EIB:s ordförandes beslut att avslå klagomålet – Skadestånd”

I mål C-558/17 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 14 september 2017,

OZ, Luxemburg (Luxemburg), företrädd av B. Maréchal, avocat,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska investeringsbanken (EIB), företrädd av K. Carr och G. Faedo, båda i egenskap av ombud, biträdda av A. Dal Ferro, avvocato,

svarande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av M. Vilaras, ordförande på fjärde avdelningen, tillika tillförordnad ordförande på tredje avdelningen, samt domarna J. Malenovský (referent), L. Bay Larsen, M. Safjan och D. Šváby,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: förste handläggaren L. Hewlett,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 26 september 2018,

och efter att den 21 november 2018 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande, följande

* Rättegångsspråk: engelska.

Dom

- 1 OZ har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 13 juli 2017, OZ/EIB (T-607/16, ej publicerad, EU:T:2017:495) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogillade tribunalen OZ:s talan om dels ogiltigförklaring av den rapport som utredningskommittén vid Europeiska investeringsbanken (EIB) presenterade den 14 september 2015 och av EIB:s ordförandes beslut av den 16 oktober 2015 att inte vidta några åtgärder med anledning av klagomålet om sexuella trakasserier (nedan kallat det omtvistade beslutet), dels ersättning för den skada hon anser sig ha lidit till följd av denna rapport och detta beslut.

Tillämpliga bestämmelser

Tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen

- 2 Tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen fastställdes i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 av den 29 februari 1968 om fastställande av tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkor för övriga anställda i dessa gemenskaper samt om införande av särskilda tillfälliga åtgärder beträffande kommissionens tjänstemän (EGT L 56, 1968, s. 1; svensk specialutgåva, område 1, volym 1, s. 39).
- 3 I artikel 24, första stycket, i tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen vid Europeiska unionen, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 1023/2013 av den 22 oktober 2013 (EUT L 287, 2013, s. 15), föreskrivs följande:

”Unionen skall bistå sina tjänstemän, särskilt vid rättsliga förfaranden mot någon som uttalat hotelser, förolämpningar eller varit upphov till ärekränkande handlingar eller yttranden, eller angrepp på person eller egendom som tjänstemannen eller medlemmarna av hans familj utsätts för på grund av hans ställning eller uppgifter.”

EIB:s personalföreskrifter

- 4 EIB:s personalföreskrifter antogs den 20 april 1960 av EIB:s styrelse. I artikel 41 i personalföreskrifterna, i dess ändrade lydelse enligt beslut av EIB:s styrelse av den 4 juni 2013, vilket trädde i kraft den 1 juli 2013, föreskrivs följande:

”Alla individuella tvister mellan banken och dess anställda avgörs av Europeiska unionens domstol. Talan som väcks av en anställd mot en åtgärd som banken vidtagit som kan gå honom emot ska väckas inom tre månader.

Utöver talan vid domstolen och innan en sådan talan väcks vid denna är andra tvister än dem som berör åtgärder som föreskrivs i artikel 38 föremål för ett förlikningsförfarande inför bankens förlikningskommission.

Ansökan om förlikning ska inges inom tre månader från och med då de aktuella händelserna inträffade eller de åtgärder som är föremål för tvisten meddelades. ...”

EIB:s policy om respekt för personers värdighet på arbetsplatsen

- 5 I EIB:s interna bestämmelser rörande ”policyn om respekt för personers värdighet på arbetsplatsen” (nedan kallad policyn om värdighet på arbetsplatsen), som antogs av EIB den 18 november 2003, föreskrivs följande:

”Utredningsförfarande

...

Utredningsförfarandet ska omfatta följande bestämmelser:

...

- Det ska inrättas en utredningskommitté som består av tre oberoende personer ...
- Utredningskommittén ska hålla ett antal förhör för att höra båda parterna separat, eventuella vittnen och andra personer som kommittén vill ställa frågor till.
- Båda parter har rätt att yttra sig inför utredningskommittén.
- Båda parter har rätt att företräddas av ombud eller beledsagas.
- Utredningskommitténs muntliga höranden och överläggningar ska leda till en rekommendation som överlämnas till ordföranden.
- Ordföranden ska besluta om vilka åtgärder som ska vidtas.

Utredningskommitténs uppgifter och sammansättning

Kommitténs uppgift är att tillhandahålla en struktur som garanterar en objektiv och oberoende utredning av en eller flera incidenter och som leder till en rekommendation riktad till ordföranden, vilken ska besluta om vilka åtgärder som ska vidtas.

...

Förfarandet

...

2. Direktören för personaldirektoratet ska, i samråd med personalrepresentanterna, lägga fram ett förslag till ordföranden om hur kommittén ska vara sammansatt och fastställa ett datum då utredningen ska påbörjas, senast 30 kalenderdagar efter det att klagomålet mottogs.

3. Direktören för personaldirektoratet ska omedelbart bekräfta mottagandet av den anställdes skrivelse och bekräfta att ett utredningsförfarande därmed har inletts ...

4. När klagandens memorandum har mottagits, ska direktören för personaldirektoratet ombesörja följande:

...

- d. Underrätta om att utredningen kommer att inledas inom 30 kalenderdagar efter det att klagomålet officiellt ingavs till direktören för personaldirektoratet och att båda parter kommer att informeras om datum, tid och plats för deras individuella hörande, deras rätt att företrädas av ombud eller beledsagas och om kommitténs sammansättning.

...

Det muntliga hörandet

Det muntliga hörandet syftar till att fastställa exakt vad som inträffat och sammanställa de faktiska omständigheterna, för att göra det möjligt att avfatta en motiverad rekommendation. Parterna har inte rätt att hålla korsförhör, eftersom de kommer att höras separat. De ska inte behöva upprepa obehagliga eller pinsamma detaljer om detta inte är absolut nödvändigt. Alla parter som är delaktiga i utredningen och i förhören, däribland assistenter och vittnen, kommer att påminnas om att de har tystnadsplikt.

... Kommittén får anpassa sitt sätt att handlägga ärendet enligt vad den finner lämpligt. Vanligtvis sker det muntliga hörandet i form av en rad separata samtal som ska genomföras i följande ordning:

- först klaganden,
- vittnen som klaganden eventuellt har åberopat,
- den påstådde mobbaren,
- vittnen som den påstådde mobbaren eventuellt har åberopat,
- om kommittén anser att det är nödvändigt, kan båda parterna kallas till nya separata muntliga höranden.

Om nödvändigt får kommittén även på nytt ställa frågor till de inblandade personerna och eventuellt kalla andra anställda eller begära information eller kopior av handlingar om den, kollegialt, anser att det är motiverat och relevant. Om det råder osäkerhet ska ordföranden ha sista ordet i frågor rörande tillgång till handlingar och uppgifter eller tillgripande av andra utredningsmetoder, om nödvändigt efter samråd med dataskyddsombudet. Kommittén ska underrätta klaganden om ytterligare utredningar.

Resultatet av utredningen

När samtliga parter har hörts och när samtliga övriga undersökningar som eventuellt är lämpliga har genomförts bör kommittén kunna överlägga och föreslå en motiverad rekommendation. Kommittén ska inte ha befogenhet att fatta beslut.

Kommittén kan ge olika rekommendationer avseende följande åtgärder:

- Ärendet ska avskrivas, eftersom båda parter har kunnat klargöra situationen och finna en lösning för framtiden som kan godtas av båda parter.
- Ärendet kan inte anses avse hot eller trakasserier utan en arbetskonflikt som ska granskas närmare eller följas upp.
- Klagomålet avslås.
- De åtgärder som krävs vidtas för det fall att kommittén finner att klagomålet saknar grund och har ingetts av illvilja.

– Ett disciplinförfarande ska inledas.

Kommitténs skriftliga rekommendation ska utarbetas inom fem dagar efter det att utredningen har avslutats och överlämnas till ordföranden för beslut.

Beslut av ordföranden ...

Senast inom fem arbetsdagar efter det att rekommendationen överlämnades till ordföranden ska båda parterna informeras skriftligen om ordförandens motiverade beslut. Kommitténs rekommendation ska bifogas beslutet.”

Bakgrund till tvisten

- 6 Den 1 december 2008 anställdes OZ av EIB.
- 7 I slutet av 2009 började F arbeta som personalkoordinator vid ett av EIB:s direktorat, till vilket OZ hörde.
- 8 Den 16 september 2012 bytte OZ tjänst.
- 9 I januari 2014 informerade OZ sin enhetschef om att bytet av tjänst berodde på de sexuella trakasserier som hon ansåg att F hade utsatt henne för sedan år 2011.
- 10 Den 20 maj 2015 ingav OZ ett klagomål till direktören för EIB:s personaldirektorat, i vilket hon uppgav att F hade utsatt henne för sexuella trakasserier.
- 11 Nämda direktör informerade den 18 juni 2015 OZ om att ett formellt utredningsförfarande (nedan kallat utredningsförfarandet) hade inletts med anledning av hennes klagomål, i enlighet med policyn om värdighet på arbetsplatsen.
- 12 Den 19 juni 2015 godkände EIB:s ordförande den föreslagna sammansättningen av den kommitté som skulle genomföra utredningsförfarandet (nedan kallad utredningskommittén).
- 13 Den 26 juni 2015 utsågs utredningskommittén officiellt och OZ underrättades om att förhören skulle hållas den 20 juli 2015.
- 14 Den 17 september 2015 överlämnade utredningskommittén sin rapport med motiverade rekommendationer till EIB:s ordförande (nedan kallad utredningskommitténs rapport).
- 15 I denna rapport angav utredningskommittén att OZ:s anklagelser inte hade kunnat bekräftas i brist på vittnen till de påstådda handlingarna. Alla vittnen var däremot eniga om att det fanns skäl att oroa sig över OZ:s hälsa. Hon uppgavs ha genomgått en smärtsam brytning med sin tidigare partner och därefter ha gått ned mycket i vikt. För övrigt skulle OZ vara angelägen om att göra snabb karriär och ha en manipulativ personlighet som kunde skada andra personer. Hon skulle även ha svårt att acceptera alla former av kritik. Utredningskommittén rekommenderade slutligen OZ att uppvisa bättre laganda och att inta en mer positiv hållning.
- 16 Den 16 oktober 2015 antog EIB:s ordförande det omtvistade beslutet på grundval av utredningskommitténs rekommendationer. Utredningskommitténs rapport bifogades nämnda beslut.

- 17 Efter antagandet av det omtvistade beslutet begärde EIB:s ordförande ytterligare klargöranden från utredningskommittén för att eventuellt inleda ett disciplinärt förfarande. Denna kommitté lämnade sina slutliga synpunkter den 12 januari 2016. Därefter ingav OZ en ansökan om förlikning, i enlighet med artikel 41 i EIB:s personalföreskrifter, i ändrad lydelse.
- 18 Den 29 juni 2016 konstaterade EIB:s ordförande, i enlighet med förlikningskommissionens slutsatser av den 22 april 2016, att förlikningsförfarandet hade misslyckats.

Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

- 19 Genom ansökan som inkom till personaldomstolens kansli den 22 juli 2016 väckte OZ talan. Talan registrerades först under målnummer F-37/16.
- 20 Med tillämpning av artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2016/1192 av den 6 juli 2016 om överföring till tribunalen av behörigheten att i första instans avgöra tvister mellan Europeiska unionen och dess anställda (EUT L 200, 2016, s. 137), överfördes målet till tribunalen i det skick det förelåg den 31 augusti 2016. Målet registrerades under målnummer T-607/16.
- 21 OZ yrkade att tribunalen skulle
- ogiltigförklara det omtvistade beslutet och utredningskommitténs rapport (inbegripet strykningarna av vissa delar av denna rapport),
  - förplikta EIB att till OZ betala 20 000 euro i ersättning för ideell skada,
  - förplikta EIB att till OZ betala 977 euro (inklusive mervärdesskatt) och ett preliminärt belopp på 5 850 euro för sjukvårdskostnader till följd av nämnda skada,
  - förplikta EIB att ersätta de kostnader som uppkommit i detta förfarande, vilka uppgick till 35 100 euro (inklusive mervärdesskatt), och
  - återförvisa målet till EIB för återupptagande av förfarandet i fråga om värdighet på arbetsplatsen och antagande av ett nytt beslut av EIB:s ordförande, avfattat på det sätt som angetts av OZ.
- 22 Till stöd för sin talan åberopade OZ i huvudsak två grunder.
- 23 Den första grunden avsåg ett åsidosättande av reglerna för utredningsförfarandet och av processuella rättigheter enligt artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen), och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), genom att flera steg i utredningsförfarandet inte hade respekterats.
- 24 Den andra grunden avsåg ett åsidosättande av artikel 8 i Europakonventionen och av artikel 7 i stadgan genom att utredningskommitténs rapport och det omtvistade beslutet, enligt OZ, innehöll skäl som avsåg hennes privatliv, särskilt rörande hennes psykiska hälsa, vilka saknade relevans mot bakgrund av syftet med utredningen.
- 25 Den 13 juli 2017 meddelade tribunalen den överklagade domen, genom vilken den ogillade OZ:s talan och förpliktade henne att ersätta rättegångskostnaderna.

- 26 I sin dom ogillade tribunalen OZ:s skadeståndsyrkanden i sin helhet och slog fast att ingen av hennes anmärkningar avsåg en rättsstridighet som kunde läggas EIB till last. Eftersom OZ hade uppgett att de rättsstridigheter som hade åberopats till stöd för yrkandena om ogiltigförklaring motsvarade det handlande som OZ hade klandrat EIB för inom ramen för skadeståndsyrkandena, fann tribunalen att också yrkandena om ogiltigförklaring skulle ogillas och att talan följaktligen skulle ogillas i sin helhet.

Parternas yrkanden i målet om överklagande

- 27 I överklagandet har OZ yrkat att domstolen ska
- upphäva den överklagade domen i dess helhet,
  - ogiltigförklara det omtvistade beslutet och EIB:s utredningskommittés rapport,
  - förplikta EIB att till OZ betala 977 euro (inklusive mervärdesskatt) för sjukvårdskostnader som OZ per denna dag haft till följd av nämnda skada och ett preliminärt belopp på 5 850 euro för framtida sjukvårdskostnader,
  - förplikta EIB att till OZ betala 20 000 euro i ersättning för ideell skada,
  - förplikta EIB att ersätta de rättegångskostnader som uppkommit i förevarande förfarande, vilka uppgår till ett belopp om 35 100 euro (inklusive mervärdesskatt),
  - förplikta EIB att ersätta de rättegångskostnader som hänför sig till överklagandeförfarandet och till förfarandet vid tribunalen, och
  - återförvisa målet till EIB för återupptagande av förfarandet i fråga om värdighet på arbetsplatsen och antagande av ett nytt beslut av EIB:s ordförande, avfattat på det sätt som angetts av OZ.
- 28 EIB har yrkat att domstolen ska
- ogilla överklagandet, och
  - förplikta OZ att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

- 29 Det ska påpekas att OZ bland annat har yrkat att domstolen ska återförvisa målet till EIB för återupptagande av utredningsförfarandet och antagande av ett nytt beslut av EIB:s ordförande, avfattat på det sätt som angetts av OZ.
- 30 OZ har emellertid inte anfört någon grund till stöd för detta yrkande. Överklagandet kan inte heller läggas till grund för en tolkning enligt vilken resonemanget i detsamma kan förstås som en grund eller argument vilka framförs mot den överklagade domen.
- 31 Detta yrkande kan därför inte tas upp till sakprövning.
- 32 EIB anser för övrigt att överklagandet ska avvisas i sin helhet eftersom, å ena sidan, det inte hänvisar till någon specifik punkt i den överklagade domen och, å andra sidan, OZ endast upprepar argument som hon redan framfört i sin ansökan i första instans.

- 33 Det ska i detta avseende erinras om att det, enligt fast rättspraxis, följer särskilt av artikel 168.1 d och artikel 169.2 i domstolens rättegångsregler att det i ett överklagande klart ska anges på vilka punkter den dom som det yrkas upphävande av ifrågasätts samt de rättsliga grunder som särskilt åberopas till stöd för detta yrkande. Ett överklagande som endast upprepar eller ordagrant återger grunder och argument som redan har anförts vid tribunalen uppfyller inte det krav som följer av dessa bestämmelser (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 maj 2017, Portugal/kommissionen, C-338/16 P, EU:C:2017:382, punkt 19 och där angiven rättspraxis, samt dom av den 20 december 2017, Comunidad Autónoma de Galicia och Retegal/kommissionen, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, punkt 48 och där angiven rättspraxis).
- 34 När en klagande bestrider tribunalens tolkning eller tillämpning av unionsrätten kan dock de rättsfrågor som prövades av tribunalen på nytt tas upp till diskussion i målet om överklagande. Om klaganden inte på detta sätt kunde utforma sitt överklagande med stöd av grunder och argument som redan åberopats vid tribunalen, skulle nämligen överklagandeinstitutet förlora en del av sin betydelse (dom av den 17 maj 2017, Portugal/kommissionen, C-338/16 P, EU:C:2017:382, punkt 20 och där angiven rättspraxis).
- 35 Tvärtemot vad EIB anfört utgör överklagandet i förevarande fall inte enbart en upprepning av argument som anfördes redan i första instans. Argumenten riktas i själva verket mot skälen i den överklagade domen, vilka bestrids med avseende på iakttagandet av de grundläggande rättigheter som OZ åberopat, och gör det följaktligen möjligt för domstolen att utföra sin prövning. I motsats till vad EIB påstått anges det dessutom tydligt i överklagandet vilka punkter i den överklagade domen som bestrids.
- 36 Överklagandet kan följaktligen, med undantag för det yrkande som avses i punkt 29 ovan, tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

- 37 OZ har anfört tre grunder till stöd för överklagandet. Den första grunden avser ett åsidosättande av artikel 47 i stadgan och av artikel 6 i Europakonventionen. Den andra grunden avser ett åsidosättande av artikel 7 i stadgan och artikel 8 i Europakonventionen. Den tredje grunden avser ett fall av rättsvägran (*déni de justice*).
- 38 Det ska inledningsvis erinras om att unionen inte, så länge som den inte är part i Europakonventionen, kan ställas till svars enligt nämnda konvention. Det följer emellertid av artikel 52.3 i stadgan att innebörden och räckvidden av de rättigheter som garanteras i stadgan är desamma som för motsvarande artiklar i Europakonventionen.
- 39 Under dessa omständigheter är det lämpligt att pröva den första och den tredje grunden endast mot bakgrund av bestämmelserna i stadgan.

Den första grunden: Åsidosättande av artikel 47 i stadgan

Parternas argument

- 40 Genom den första grunden i överklagandet, vilken är indelad i fyra delgrunder, har OZ för det första kritiserat tribunalen för att felaktigt ha fastställt omfattningen av hennes processuella rättigheter, för det andra för att inte ha fastställt följderna av att tidsfristerna för utredningsförfarandet åsidosattes, för det tredje för att felaktigt ha bedömt den korrekta sammansättningen av utredningskommittén och, för det fjärde, för att ha underkänt hennes argument till stöd för att hennes klagomål inte hade behandlats konfidentiellt.

- 41 Genom den första delen av den första grunden, avseende ett felaktigt fastställande av omfattningen av OZ:s processuella rättigheter, har OZ i huvudsak klandrat tribunalen för att i punkterna 52–54 i den överklagade domen ha åsidosatt principen om rätten till en rättvis rättegång, och framför allt principerna om ett kontradiktoriskt förfarande och jämlikhet i medel. Tribunalen fann nämligen att utredningskommittén inte hade agerat rättsstridigt vare sig genom att inte låta OZ ta del av den påstådde mobbarens uttalanden och av uttalandena av de vittnen som hade hörs under utredningen eller genom att inte låta OZ yttra sig om dessa uttalanden, vilka låg till grund för beslutet att avslå hennes klagomål, medan OZ:s uttalanden, i sammanfattad form, hade överlämnats till den påstådde mobbaren för att vederbörande skulle kunna framföra sina synpunkter.
- 42 För det andra anser OZ att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den bedömde att utredningskommittén inte var skyldig att kalla alla vittnen som hade åberopats inom ramen för utredningen.
- 43 För det tredje anser OZ att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den bedömde att kommitténs beslut att inte beakta de medicinska utlåtanden som hon hade ingett var lagligt.
- 44 EIB har bestritt dessa argument och har i huvudsak gjort gällande att principen om jämlikhet i medel endast är tillämplig när parterna i målet är inblandade i domstolsförfaranden. Det förfarande som föreskrivs enligt policyn om värdighet på arbetsplatsen är emellertid ett administrativt förfarande. Tribunalen gjorde för övrigt en riktig bedömning när den fann att OZ:s ställning och den påstådde mobbarens ställning inte är jämförbara och att deras respektive processuella rättigheter följaktligen skiljer sig åt.
- 45 EIB anser vidare att eftersom förfarandet vid utredningskommittén inte är ett domstolsförfarande finns det ingen bestämmelse som kräver att kommittén kallar specifika vittnen eller informerar den part som har åberopat vittnena om att vittnena i fråga inte är tillgängliga.
- 46 Vad slutligen gäller de medicinska utlåtanden som OZ har ingett anser EIB att de saknar bevisvärde eftersom läkarna inte har haft direkt kännedom om omständigheterna, utan har förlitat sig på OZ:s uppgifter.

Domstolens bedömning

- 47 Det ska noteras att OZ saknar fog för uppfattningen att utredningskommittén, som avger ett yttrande på vilket EIB:s ordförande grundar sig, samt den sistnämnda utgör organ som kan jämföras med en "domstol", i den mening som avses i artikel 47 i stadgan.
- 48 Det är nämligen uppenbart att varken utredningskommittén, som är en ad hoc-instans vars ledamöter utses av EIB:s ordförande och som avger icke bindande rekommendationer efter slutförd utredning, eller EIB:s ordförande uppfyller de olika kriterier som domstolen har formulerat i sin rättspraxis, vilken syftar till att definiera begreppet "domstol", i den mening som avses i artikel 47 i stadgan (se, bland annat, vad avser begreppet "domstol", dom av den 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punkt 38 och där angiven rättspraxis). De kan följaktligen varken individuellt eller kollektivt anses vara en "domstol som har inrättats enligt lag", i den mening som avses i nämnda artikel 47.
- 49 Härav följer att artikel 47 i stadgan inte är tillämplig i förevarande fall och att OZ följaktligen inte, till stöd för den första delen av den första grunden, kan åberopa ett åsidosättande av nämnda artikel.
- 50 Såsom framgår av punkterna 52 och 53 i den överklagade domen angav tribunalen emellertid att den som anser sig ha utsatts för mobbning, i ett förfarande som det aktuella, kan åberopa rätten att yttra sig med stöd av principen om god förvaltning.

- 51 Enligt artikel 41.1 i stadgan, som har rubriken ”Rätt till god förvaltning”, har nämligen var och en rätt att få sina angelägenheter behandlade opartiskt, rättvist och inom skälig tid av unionens institutioner och organ.
- 52 Av artikel 41.2 i stadgan följer för övrigt att rätten till god förvaltning bland annat innefattar en rätt för var och en att bli hörd innan en enskild åtgärd som skulle beröra honom eller henne negativt vidtas mot honom eller henne, att var och en ska ha tillgång till de akter som berör honom eller henne, med förbehåll för berättigade intressen vad avser sekretess, tystnadsplikt och affärshemligheter, samt att förvaltningen är skyldig att motivera sina beslut.
- 53 Rätten att yttra sig innebär särskilt att var och en garanteras en möjlighet att på ett meningsfullt och effektivt sätt framföra sin ståndpunkt under det administrativa förfarandet och innan ett beslut fattas som kan påverka hans eller hennes intressen på ett ogynnsamt sätt (se, bland annat, dom av den 22 november 2012, M., C-277/11, EU:C:2012:744, punkt 87, och dom av den 11 december 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, punkt 36).
- 54 Det ankommer således på domstolen att kontrollera huruvida tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkt 54 i den överklagade domen, fastställde att utredningskommittén inte hade agerat rättstridigt i fråga om OZ:s rätt att yttra sig med stöd av principen om god förvaltning.
- 55 I detta hänseende konstaterar domstolen att det omtvistade beslutet, i det att det avslår OZ:s klagomål, utgör en enskild åtgärd som vidtagits mot henne och som berör henne negativt, i den mening som avses i artikel 41.2 i stadgan.
- 56 Härav följer att utredningskommittén, innan den överlämnade sina rekommendationer till EIB:s ordförande och, under alla omständigheter, den sistnämnda, innan vederbörande fattade ett beslut som berörde OZ negativt, var skyldiga att respektera hennes rätt att yttra sig i egenskap av klagande.
- 57 För att kunna framföra sina synpunkter på ett meningsfullt sätt hade OZ i synnerhet rätt att ta del av, i vart fall, en sammanfattning av den påstådde mobbarens uttalanden och av uttalandena av de olika vittnen som hade hörts, i den mån som utredningskommittén hade använt dessa uttalanden i sin rapport för att lämna rekommendationer till EIB:s ordförande, på grundval av vilka den senare grundade det omtvistade beslutet. Denna sammanfattning borde därvid ha lämnats ut med beaktande av eventuella berättigade intressen i fråga om sekretess.
- 58 Det är i förevarande fall utrett att OZ endast hördes i början av utredningsförfarandet. Hon hördes däremot varken innan utredningskommittén överlämnade sina rekommendationer till EIB:s ordförande eller innan den sistnämnda antog det omtvistade beslutet.
- 59 Härav följer att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att inte fastställa att det stred mot de krav som följer av artikel 41 i stadgan att OZ inte hade fått ta del av, i vart fall, en sammanfattning av den påstådde mobbarens uttalanden och av uttalandena av de olika vittnen som hade hörts, och att hon inte hade fått yttra sig om dessa uttalanden, vilket innebar att hon inte gavs tillfälle att på ett meningsfullt sätt framföra sin ståndpunkt i fråga om deras innehåll innan utredningskommittén överlämnade sina rekommendationer till EIB:s ordförande och, under alla omständigheter, innan den sistnämnda antog det omtvistade beslutet, som påverkade henne negativt.
- 60 Utan att det är nödvändigt att pröva de övriga argument som OZ har anfört inom ramen för den första grundens första del eller de övriga delarna av denna grund, konstaterar domstolen att den överklagade domen ska upphävas, i den del som tribunalen ogillade skadeståndsyrkandena i OZ:s talan, vilka grundade sig på EIB:s ansvar för det rättsstridiga handlande som påstods ha ägt rum inom ramen för utredningsförfarandet, inbegripet åsidosättandet av OZ:s rätt att yttra sig under rättvisa former, samt yrkandena om ogiltigförklaring i nämnda talan.

Den andra och den tredje grunden: Åsidosättande av artikel 7 i stadgan

- 61 Den andra grunden i överklagandet avser den felaktig rättstillämpning som tribunalen ska ha gjort sig skyldig till genom att bedöma att utredningskommittén inte åsidosatt artikel 7 i stadgan genom att ta med vissa uppgifter om OZ:s privatliv i utredningsrapporten. Den tredje grunden avser den omständigheten att tribunalen därigenom också gjorde sig skyldig till rättsvägran (*déni de justice*).
- 62 Eftersom dessa båda grunder bygger på argument som överlappar varandra i viss utsträckning, är det lämpligt att pröva dem tillsammans.

Parternas argument

- 63 OZ har i huvudsak gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den tolkade artikel 7 i stadgan, avseende rätten till respekt för privatlivet. Tribunalen fastställde nämligen felaktigt att EIB inte hade gjort fel när den i utredningskommitténs rapport och i det omtvistade beslutet inte strök hänvisningarna till OZ:s privatliv, vilka var överdrivna och irrelevanta samt låg utanför utredningskommitténs behörighetsområde. OZ har i detta avseende bland annat tagit upp den omständigheten att rapporten hänvisar till att hon hade en komplicerad relation till sin avdelningschef vid denna tidpunkt, att hon hade svårt att acceptera all form av kritik och att hon var angelägen om att göra snabb karriär, vilka enligt OZ inte utgör omständigheter som är direkt nödvändiga för att avgöra huruvida hon har utsatts för sexuella trakasserier. OZ har gjort gällande att dessa kommentarer dessutom skadar hennes hälsa, såsom tydligt framgår av ett nytt medicinskt utlåtande.
- 64 EIB har bestritt samtliga dessa påståenden.

Domstolens bedömning

- 65 Rätten till respekt för privatlivet, som garanteras i artikel 7 i stadgan, är inte absolut. Denna rätt får underkastas sådana begränsningar som de aktuella, förutsatt att de faktiskt svarar mot mål av allmänintresse som eftersträvas av unionen och inte innebär, med hänsyn till det eftersträlvade målet, ett oproportionerligt ingrepp.
- 66 I det avseendet är det utrett att det omtvistade förfarandet uppfyller ett mål av allmänintresse, nämligen att identifiera eventuell mobbning, i synnerhet av sexuell karaktär, som kränker en persons värdighet.
- 67 Domstolen ska därför pröva om medtagandet i utredningskommitténs rapport och i det omtvistade beslutet av uppgifter om OZ:s privatliv, vilka påstås vara överdrivna och irrelevanta, med beaktande av det eftersträlvade målet utgör en oproportionerlig inskränkning i rätten till respekt för privatlivet.
- 68 I det avseendet underströk tribunalen först, i punkt 71 i den överklagade domen, att dessa uppgifter var direkta hänvisningar till uttalanden av vittnen och att medtagandet av dessa uttalanden hade gjort det möjligt att visa vilka uppgifter utredningskommittén hade grundat sig på när den utformade sina rekommendationer.
- 69 Tribunalen konstaterade därefter, i punkt 72 i samma dom, att tvärtemot vad OZ hade gjort gällande hade utredningskommittén inte dragit några slutsatser eller uttalat sig om OZ:s hälsotillstånd, utan hade begränsat sig till att återge vittnesmål. Kommittén hade emellertid inte dragit några slutsatser av medicinsk karaktär av dessa.
- 70 I punkt 74 i nämnda dom slog tribunalen slutligen fast att utredningskommitténs rapport i vilket fall som helst var en intern handling som endast riktar sig till EIB:s ordförande samt till de båda berörda parterna, och att rapporten således inte var avsedd att spridas vidare.

- 71 Mot bakgrund av ovanstående kan hänvisningarna till uppgifter om OZ:s privatliv, vilka togs med i utredningskommitténs rapport och i det omtvistade beslutet, inte anses vara orimliga eller irrelevanta.
- 72 Tribunalen gjorde sig således inte skyldig till felaktig rättstillämpning, med avseende på artikel 7 i stadgan, genom att fastställa att EIB inte hade agerat rättstridigt genom att ta med ovanstående uppgifter i denna rapport och i detta beslut.
- 73 För det tredje, vad gäller den omständigheten att vissa av kommentarerna om OZ:s hälsa ska ha skadat henne, har OZ hänvisat till ett nytt utlåtande från en psykoterapeut, vilket upprättades i juli 2016, det vill säga efter utformningen av utredningskommitténs rapport. I detta avseende räcker det att konstatera att OZ i sitt överklagande inte har kritiserat tribunalen för att inte ha beaktat detta medicinska utlåtande.
- 74 Överklagandet kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den andra och den tredje grunden.

Prövning av talan vid tribunalen

- 75 Enligt artikel 61 första stycket andra meningen i stadgan för Europeiska unionens domstol kan denna, om den upphäver tribunalens avgörande, själv slutligt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande.
- 76 Det ska emellertid erinras om att det följer av fast rättspraxis att ett åsidosättande av rätten till försvar – särskilt rätten att yttra sig – kan leda till ogiltigförklaring av det beslut som antagits efter det administrativa förfarandet i fråga endast när det förfarandet kunde ha lett till ett annat resultat om inte denna felaktighet förelegat (dom av den 10 september 2013, G. och R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, punkt 38, och dom av den 3 juli 2014, Kamino International Logistics och Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 och C-130/13, EU:C:2014:2041, punkt 79).
- 77 I förevarande fall ska det påpekas att tribunalen, såsom framgår av punkt 59 ovan, gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att inte fastställa att det stred mot de krav som följer av artikel 41 i stadgan att OZ inte hade fått ta del av, i vart fall, en sammanfattning av den påstådde mobbarens uttalanden och av uttalandena av de olika vittnen som hade hörts, och att hon inte hade fått yttra sig om dessa uttalanden, vilket innebär att hon inte gavs tillfälle att på ett meningsfullt sätt framföra sin ståndpunkt i fråga om deras innehåll innan utredningskommittén överlämnade sina rekommendationer till EIB:s ordförande och, under alla omständigheter, innan den sistnämnda antog det omtvistade beslutet, som påverkade henne negativt.
- 78 Denna oegentlighet har oundvikligen påverkat både innehållet i utredningskommitténs rapport och innehållet i det omtvistade beslutet, varvid denna rapport och detta beslut rimligen kunde ha lett till ett annat resultat.
- 79 Eftersom nämnda rapport endast är en förberedande rättsakt i förhållande till nämnda beslut, kan den emellertid inte betraktas som en rättsakt mot vilken talan kan väckas och kan därmed inte ogiltigförklaras, vilket innebär att det endast är det omtvistade beslutet som ska ogiltigförklaras.
- 80 Vad gäller skadeståndsyrkandena, som nämns i punkt 60 ovan, ska det för det första påpekas att ogiltigförklaringen av det omtvistade beslutet utgör lämplig gottgörelse för all ideell skada som OZ kan ha lidit i förevarande fall.
- 81 Skadeståndsyrkandena om ersättning för denna ideella skada är följaktligen utan föremål, vilket innebär att anledning saknas att fatta ett beslut i detta hänseende (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 juli 1987, Hochbaum och Rawes/kommissionen, 44/85, 77/85, 294/85 och 295/85, EU:C:1987:348, punkt 22).

- 82 Vad för det andra gäller yrkandena om att EIB ska förpliktas att till OZ betala 977 euro (inklusive mervärdesskatt) samt ett preliminärt belopp på 5 850 euro för sjukvårdskostnader, ska det noteras att inget orsakssamband mellan EIB:s rättsstridiga handlande, vilket fastställs i punkt 77 ovan, och dessa sjukvårdskostnader har styrkts eller ens påståtts föreligga. I sin ansökan i första instans gjorde OZ nämligen gällande att dessa sjukvårdskostnader "följde direkt" av de sexuella trakasserier som hon ansåg sig ha utsatts för. Vad gäller det "preliminära belopp" på 5 850 euro som OZ har begärt för framtida sjukvårdskostnader, har detta yrkande, under alla omständigheter, framställts för tidigt eftersom några sådana kostnader ännu inte har uppkommit.
- 83 Under dessa omständigheter ska de skadeståndsyrkanden som tas upp i föregående punkt ogillas.

Rättegångskostnader

- 84 Enligt artikel 184.2 i domstolens rättegångsregler ska domstolen besluta om rättegångskostnaderna, när överklagandet bifalls och domstolen själv slutligt avgör saken.
- 85 Enligt artikel 138.1 i samma rättegångsregler, som är tillämplig i mål om överklagande med stöd av artikel 184.1 i dessa regler, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 86 EIB har tappat målet i huvudsak och ska därför bära sina rättegångskostnader och ersätta de rättegångskostnader som OZ har haft, såväl i förfarandet i första instans som i överklagandeförfarandet, i enlighet med OZ:s yrkanden.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

- 1) **Europeiska unionens tribunals dom av den 13 juli 2017, OZ/EIB (T-607/16, ej publicerad, EU:T:2017:495), upphävs, såvitt avser den del där tribunalen ogillade dels skadeståndsyrkandena i OZ:s talan vilka grundade sig på Europeiska investeringsbankens (EIB) ansvar för det rättsstridiga handlande som påstods ha ägt rum inom ramen för utredningsförfarandet, inbegripet åsidosättandet av OZ:s rätt att yttra sig under rättvisa former, dels yrkandena om ogiltigförklaring i nämnda talan.**
- 2) **Överklagandet ogillas i övrigt.**
- 3) **Europeiska investeringsbankens ordförandes beslut av den 16 oktober 2015 att inte vidta några åtgärder med anledning av OZ:s klagomål om sexuella trakasserier ogiltigförklaras.**
- 4) **Talan ogillas i övrigt.**
- 5) **Europeiska investeringsbanken ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de rättegångskostnader som OZ har haft såväl i förfarandet i första instans som i överklagandeförfarandet.**

Underskrifter